

Fundația Lufkin pentru
Antreprenoriat și Migrație

CU PRIETENIE, ÎȚI DORIM SUCCES ÎN GERMANIA!

GHID CU SFATURI UTILE PENTRU INTEGRARE ÎN GERMANIA

PROIECT SUSȚINUT DE:

EDIȚIE
2016

Fundația
Lufkin pentru
Antreprenariat
și Migrație

SFATURI UTILE PENTRU INTEGRARE ÎN GERMANIA

Fundația Lufkin pentru
Antreprenariat și Migrație

București, 2016

Cuprins

Cuvânt înainte	3
CONSIDERAȚII GENERALE	12
Profilul cetățeanului român	12
Landurile Germaniei	14
Comunități românești	15
Limba germană	15
LOCUL DE MUNCĂ	17
Elaborarea unui C.V.	17
Procedura de angajare	18
Locuri de muncă pe internet	19
Locuri de muncă în rețeaua EURES	20
Locuri de muncă în ziare	21
Plasarea forței de muncă	22
DOCUMENTE	22
Transcrierea actelor	22
Adeverințe	23
Diplome	25
Apostile	26
Cardul european	27
Formularul european	28
Permisul de conducere	31
Pașaportul	32
DREPTURI ȘI OBLIGAȚII	33
Drepturile cetățenilor români	33
Protecția și securitatea	34
Definirea statului	37
Prima înregistrare în Germania	37

A doua înregistrare în Germania	38
Dreptul la șomaj	39
Deschiderea unui cont bancar	41
Închirierea unei locuințe	42
ANGAJATUL ÎN GERMANIA	44
Semnarea contractului de muncă	44
Drepturi și obligații	45
Curs de integrare	47
Lucrător independent	49
AUTOTURISMUL ÎN GERMANIA	50
Înmatricularea mașinii în Germania	50
Autoturismul înmatriculat în România	51
Certificatul european de conformitate – ECOC	52
Impozitul pe autoturisme	52
Scorul SCHUFA	53
FAMILIA ȘI COPILUL	54
Copilul în Germania	54
Asigurarea medicală pentru mamă	54
Indemnizația de maternitate	56
Asistență socială	57
Înregistrarea nașterii	57
Medicul pediatru	58
Asigurarea de pensie	59
Alocația pentru copii	61
Alocația în cazul muncitorilor detașați	62
Supliment pentru îngrijirea copiilor	63
Înscrierea la creșă și grădiniță	65
Înscrierea la școală	66

CONSIDERAȚII GENERALE

Cetățeanul român a devenit cetățean european în 2007 și în baza acestui statut, el poate circula liber și are dreptul de a se stabili în oricare din celelalte 27 de țări ale Uniunii Europene. Ba mai mult: începând de la 1 ianuarie 2014, cetățeanul român are asigurat și dreptul de muncă în toate cele 28 de țări ale Uniunii Europene.

Profilul cetățeanului român care dorește să muncească în străinătate

Pe baza unor sondaje realizate în 2015, am ajuns la următoarele caracteristici definitorii ale cetățeanului român care dorește să muncească și să se stabilească temporar în Germania:

- este în proporție de 48% bărbat și 52% femeie;
- are vârsta cuprinsă între 20 și 25 de ani în proporție de 29%, între 25 și 30 de ani în proporție de 24%, între 31 și 40 de ani în proporție de 27%, 40 și 50 de ani 16%, iar peste 51 de ani 4%;
- este necăsătorit în proporție de 28%, căsătorit cu 1 copil în proporție de 29%, căsătorit cu 2-3 copii 12%, iar ceilalți sunt căsătoriți, dar cu copii mari ieșiți din întreținerea personală;
- are studii superioare în proporție de 61% și studii medii, inclusiv școala profesională în proporție de 37%, 2% reprezentând persoane cu pregătire mai mică de 8 clase;
- a plecat din România pentru a obține un venit mai mare (34%) sau pentru a munci într-un mediu mai stimulat (33%);
- dorește să fie angajat în Germania în proporție de 82% sau mic întreprinzător în proporție de 18%;
- acceptă să lucreze sub nivelul său de pregătire 74%;
- a venit singur în proporție de 55% și împreună cu familia 45%;
- și-a planificat șederea în Germania pe termen lung, peste 5 ani, în proporție de 64%, pe termen mediu, 3 ani, în proporție de 22% și termen scurt, 1 an, în proporție de 13%.

Procesul de relocare a românilor a căpătat o dimensiune transfrontalieră și chiar paneuropeană. În prezent, peste 3.500.000 de cetățeni români trăiesc în țări europene. Repartiția românilor nu este însă uniformă pe teritoriul european. Cei mai mulți români se găsesc în Spania și Italia, datorită în primul rând legislațiilor naționale mai permissive până la începutul lui 2014 și, în al doilea rând, din cauza apropierii limbii române de cele două limbi cu origine latină.

În acest recensământ pe locul 3 se găsește Germania, apoi Marea Britanie, urmată de Franța. Desigur că există români și în Luxemburg (2.000 de persoane), în Malta (250 de persoane), în Suedia, Danemarca, Finlanda și Norvegia, dar aceste comunități românești sunt destul de mici, s-au integrat mai ușor în colectivitățile locale și datorită acestui fapt nu ne-am propus să le tratăm detaliat problemele cu care s-au confruntat.

Conform ultimelor declarații ale Ambasadorului României la Berlin, domnul Emil Hurezeanu, **la 01.01.2016 numărul cetățenilor români înregistrați în Germania a fost de 450.009.** Apreciem că pe lângă aceștia, mai există vreo 50.000 de cetățeni români neînregistrați.

Dacă însumăm cele două categorii vom ajunge la concluzia că **în Germania trăiesc și muncesc 500.000 de cetățeni români.** Cert este faptul că în prezent comunitatea românească este pe locul 8 ca număr, în urma minorităților turcă, italiană, greacă, portugheză, croată, sârbă și bosniacă și există șanse mici să urce în acest clasament. Ucrainenii și rușii ne vor depăși cât de curând în top fiindcă populația din țările lor de origine este mult mai numeroasă.

Landurile Germaniei și oportunități de activitate

Landurile cu dezvoltare industrială mai mare sunt Hessen, Bayern, Baden Wurttemberg, Nordrhein Westfalen, precum și orașele libere Berlin, Hamburg și Bremen. Pe de altă parte,

Brandenburg-ul, un land care se bazează mult pe industrie metalurgică, chimie, tehnica aeronautică, biotehnologie, oferă oportunități pentru ingineri metalurgiști, chimiști, biotehnologi.

Pe lângă cele 5 landuri industriale mai pot fi amintite și: **Pomerania Inferioară**, (Mecklenburg-Vorpommern), **Schleswig-Holstein**, **Saxonia Inferioară** (Niedersachsen) și **Renania-Palatinat** (Rheinland-Pfalz), importante regiuni agricole destinate cultivării cerealelor, legumelor și fructelor, dar și cu puternice sectoare zootehnice.

Saarland-ul este un land foarte apropiat atât de Franța, cât și de Luxemburg, aceste vecinătăți fiind foarte ofertante pentru îngrijitorii de bătrâni provenite din România.

Observăm că în această selecție nu apar aproape deloc landurile din fosta Germanie Democrată. Este normal să fie așa, fiindcă deși acolo se pot găsi locuințe ieftine sau chirii mici, **nu se prea găsesc locuri de muncă**. Un cetățean român ajuns în Estul Germaniei ar avea unde să stea, dar nu prea ar avea ce face. Chiar și germanii părăsesc acele regiuni și se relochează din Est în Vest. Acest fenomen de depopulare regională nu este specific numai Germaniei de Est. Există situații similare în SUA, Australia și Canada, așadar aproape în toate zonele civilizate ale lumii, dar și în România, cum ar fi nordul Moldovei, regiune în care multe sate sunt acum aproape pustii.

Comunități românești

Conform informațiilor prezentate de **Mitropolia Ortodoxă Română pentru Germania, Europa Centrală și de Nord** cu sediul la **Nurnberg**, în landul Bayern există 16 parohii ortodoxe românești, în Baden-Wurttemberg 12, în Nordrhein-Westfalen 10 și tot așa numărul lor scade până la 1 în Sachsen și zero în Brandenburg și Mecklenburg-Vorpommern.

Observăm astfel că **românii credincioși sunt în grupuri mai consistente în sudul și vestul Germaniei**, adică în landurile pe care le-am menționat anterior. Evident că și românii atei sunt tot în aceste zone.

Mai sunt și alte metode de verificare a comunităților românești în Germania, cum ar fi ziare românești, posturile de radio, emisiuni de televiziune în limba română, site-uri pe internet, cluburi ale românilor deschise în diferite orașe, dar dacă le analizăm pe toate vom ajunge la aceeași suprapunere teritorială.

Limba germană

Limba germană este cea mai vorbită limbă europeană, fiind folosită în **Austria, Germania, Elveția, Luxemburg, Liechtenstein**, în regiunile Alsacia și Lorena din Franța, în estul Belgiei, în sudul Danemarcei, dar și parțial în Cehia, Polonia și Ungaria.

Învățarea limbii germane este, în opinia noastră, **cea mai dificilă dintre toate operațiunile pregătitoare relocării în Germania**. Din păcate, limba germană nu se poate învăța într-o zi sau două. Vă trebuiesc 2-3 ani de zile ca să o deprindeți. Tocmai de aceea sfatul nostru este să începeți această activitate cu mult timp înainte de plecarea în Germania.

În România sunt multe posibilități de a învăța limba germană. Există profesori de la care puteți lua meditații, există școli care predau în limba germană, există site-uri pe internet, cărți,

DVD-uri, cursuri pentru începători sau avansați la diferite fundații și O.N.G.-uri.

Specialiștii consideră că **nivelul de limba germană necesar pentru ocuparea unui loc de muncă este de cel puțin A2**. În conformitate cu cerințele stabilite de către **Cadrul comun european pentru competențele lingvistice**, nivelul A2 înseamnă că adultul poate să înțeleagă fraze izolate și expresii frecvent utilizate în domeniul de interes nemijlocit (de ex., informații legate de persoană și familie, cumpărături, zona unde locuiește, activitatea profesională), poate să comunice în situații simple și obișnuite, care presupun un schimb de informații simplu și direct referitor la subiecte familiare și uzuale, poate să descrie, cu mijloace simple, activitatea sa profesională, mediul său înconjurător apropiat și să evoce subiecte care corespund nevoilor sale imediate.

Pentru obținerea acestui nivel sunt necesare aproximativ 300 de ore. Așadar, dacă pornim de la zero și alocăm 3 ore pe zi pentru învățarea limbii germane, ne trebuie cel puțin 100 de zile pentru a atinge **nivelul conversațional de bază**.

Pentru informații suplimentare puteți accesa site-ul fundației www.lufkinfoundation.com.

LOCUL DE MUNCĂ

Elaborarea unui C.V. și a unei scrisori de intenție în limba germană

Înainte de a începe concret o căutare a unui loc de muncă, prima operațiune obligatorie este **elaborarea principalelor documente** care vi se vor cere de către angajator în orice situație, concret C.V. și scrisoarea de intenție.

Dorim să vă dăm un singur sfat: elaborați-vă în limba română C.V.-ul și o scrisoare de intenție folosind modelul european. Mergeți apoi la un traducător din zona Dvs. și explicați-i următoarele particularități (pe care dânsul ar putea să nu le știe):

- „**Lebenslauf**” – curriculum vitae – trebuie să apară scris sus, ca titlu;
- când se menționează diplomele în C.V., trebuie făcută corespondența cu cele în limba germană;
- hobby-urile pot fi menționate într-un model C.V. în germană doar dacă sunt în măsură să sublinieze o experiență lucrativă în domeniu;

Rețineți că la C.V. trebuie atașată o fotografie și documentul trebuie datat și semnat de mână la sfârșit. Procedați la fel și cu scrisoarea de intenție care trebuie să aibă o singură pagină.

Dacă aveți studii superioare și doriți să vă încadrați într-un post conform pregătirii dumneavoastră profesionale, ar trebui să vă elaborați un „**Bewerbungsmappe**” – un dosar de aplicare care cuprinde:

1. Deckblatt – prima pagină cu fotografie;
2. Bewerbung – scrisoarea de intenție;
3. Lebenslauf – curriculum vitae;
4. Diplomele studiilor absolvite cu echivalarea lor germană;
5. Arbeitszeugnis – referințe de la ultimul loc de muncă;
6. Portofoliu de lucrări sau de proiecte la care a participat în calitate de aplicant sau coordonator.

Considerații generale privind procedura normală de angajare în Germania

Un cetățean român poate pătrunde pe piața muncii din Germania pe mai multe căi. Sintetic, aceste posibilități sunt:

- angajat al unei firme private din Germania;
- angajat în sistemul de stat din Germania (medici, infirmiere etc);
- muncitor sezonier;
- angajat al unei persoane fizice din Germania;
- angajat al unei firme românești care detașează lucrători în Germania;
- lucrător independent în Germania;
- patron/asociat român în Germania, în variantele GmbH (S.R.L. în legislația română), A.G. (societate pe acțiuni) etc;

Încă de la început trebuie spus că **procesul de găsim și ocupare a unui loc de muncă în Germania este deosebit de dificil și de lungă durată.**

Există locuri de muncă în Germania, dar sunt greu de ocupat. Mărturie pot oferi sutele, miile de cetățeni români care, deși au calificări superioare, locuiesc de mai multă vreme în Germania, citesc zilnic presa locală și anunțurile postate pe internet, nu reușesc să se încadreze într-un loc de muncă pe măsura pregătirii lor. Angajatorii din Germania sunt foarte pretențioși. În prezent, ei doresc să existe **o concordanță perfectă între capacitățile persoanelor candidate și fișele cu atribuții specifice posturilor respective.**

Ceva mai simplu este pentru posturile de calificare medie sau inferioară. Dar și pentru acestea trebuie întocmit un C.V. în limba germană (**Lebenslauf**), o scrisoare de intenție, apoi trebuie cunoscută limba germană la nivel conversațional, trebuie recunoscute anumite diplome de calificare obținute în

Căutarea unui loc de muncă cu ajutorul internetului

În era digitală, una din cele mai folosite variante de găsire a unui loc de muncă în străinătate este internetul. **Cetățeanul român dorește un loc de muncă sigur, obținut cu cheltuieli minime, stând în fotoliul de acasă și investigând site-urile cu locuri de munca vacante.** Da, această variantă este posibilă și noi vă recomandăm din toată inima să o folosiți. Pe site-ul fundației noastre (www.lufkinfoundation.com) veți putea găsi câteva zeci de site-uri germane ale unor autorități, instituții guvernamentale, agenții de ocupare sau chiar firme de mare renume care își prezintă ZILNIC sau SĂPTĂMÂNAL locurile de muncă vacante.

Căutarea unui loc de muncă prin rețeaua EURES

Pentru găsirea unui loc de muncă în Germania se poate utiliza și varianta **EURES**, site-ul special al Uniunii Europene pentru ocuparea forței de muncă. Așa cum îi arată și numele (**European Employment Services**) EURES reprezintă un sistem de cooperare între serviciile publice de ocupare europene care a fost creat special pentru facilitarea liberei circulații a lucrătorilor în cadrul Uniunii Europene, Elveția și Spațiului Economic European.

Așadar, apelând la această rețea, un cetățean român poate intra în contact direct cu actori implicați direct în piața muncii, așa cum sunt organizațiile patronale, instituțiile, sindicatele, firmele de mari dimensiuni din întreaga Uniune Europeană.

Un cetățean român care dorește să folosească această facilitare oferită de Uniunea Europeană trebuie mai întâi să-și facă un cont și apoi să-și instaleze C.V.-ul propriu pe site.

Un absolvent de studii superioare în domeniul chimic ne-a comunicat că a trimis 95 de solicitări prin Eures. Din 95 de încercări a primit 12 răspunsuri, a obținut 5 interviuri și, în final, două firme au fost dispuse să îl angajeze. Omul nostru a ales, în final, una din cele două firme.

Un alt avantaj al folosirii acestui sistem este că se actualizează în permanență. Posturile libere al căror termen limită de înscriere a fost depășit sunt scoase automat de pe site și nu le mai găsiți acolo, așa cum găsiți pe internet tot felul de anunțuri de angajare din vara lui 2008 și iarna lui 2009. Oricum, navigând pe acest site veți putea avea o privire de ansamblu asupra pieții muncii din întreaga Europă. Și **Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă** din România are o pagină special destinată cu oferte de locuri de muncă din străinătate (<http://eures.anofm.ro>) pe care puteți găsi toate locurile de muncă disponibile în întreaga Europă.

Vă informăm că Eures are și consilieri angajați. În fiecare regiune a U.E. există un consilier plătit de către Comisia Europeană, care are datoria, prin atribuțiile sale funcționale, să vă îndrume.

Acești consilieri există și în România. Ei sunt, de obicei, angajații Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă și îi găsiți în fiecare județ.

Căutarea unui loc de muncă prin intermediul ziarelor locale, a cunoștințelor, rudelor și prietenilor

În epoca internetului, **o vorbă bună de la un apropiat al angajatorului pentru prietenul său din România poate valora uneori mai mult decât un C.V. perfect.**

Există un site în Germania în care puteți găsi locuri de muncă disponibile (<http://jobs.meinestadt.de/>) chiar în orașul în care

aveți prieten/rudă/corespondent. Pontul este să vă alegeți postul care v-ar conveni și să îl trimiteți apoi pe prietenul/ruda/tutorele dumneavoastră să vă reprezinte în fața angajatorului. Noi am aplicat această metodă experimental de 2 ori și în ambele cazuri ne-a reușit.

Pentru informații suplimentare puteți accesa site-ul fundației www.lufkinfoundation.com.

Căutarea unui loc de munca prin intermediul firmelor de plasare forță de muncă în străinătate

De la bun început trebuie spus că există firme serioase de plasare forță de muncă și firme nereserioase. Este greu pentru un cetățean român să facă distincție între ele. Firmele serioase au obținut acreditarea de la I.T.M. (Inspectoratul Teritorial al Muncii) prezentând diferite contracte de muncă externe, au istoric și experiență în domeniu, au și site-uri cu o anumită vizibilitate, iar de multe ori sunt filiale ale unor societăți străine.

Așadar și în Germania și toate celelalte țări europene sunt firme de recrutare – plasare personal, sunt și firme de leasing de personal (un fel de închiriere de oameni). **Firmele de recrutare din Germania sunt firme serioase care acționează într-un mediu legal serios și foarte bine reglementat.**

Pentru informații suplimentare puteți accesa site-ul fundației www.lufkinfoundation.com.

DOCUMENTE

Transcrierea actelor întocmite în Germania

Actele de stare civilă ale cetățenilor români (certificat de naștere, certificat de căsătorie, certificat de deces) întocmite în Germania au putere doveditoare în România, doar dacă **sunt transcrise în registrele de stare civilă române**. Transcrierea actelor poate fi cerută personal – cu ocazia unei vizite în România – sau prin împuternicit în baza unei procuri speciale, autentificată de Consulatele Generale ale României din Germania sau de către un notar public, în acest din urmă caz solicitându-se și apostilarea documentului conform Convenției de la Haga.

Aceste situații apar în urma unor evenimente precum:

1. căsătorii între cetățeni români cu cetățeni străini în Germania, cu sau fără schimbarea numelui proaspetei persoane căsătorite;
2. divorțuri dintre cetățenii români și cetățenii străini;
3. căsătorii și divorțuri între cetățeni români în Germania;
4. nașterea unui copil cu cel puțin un părinte român, pentru a obține Codul Numeric Personal și ulterior pașaportul individual;
5. decesul unor persoane române în Germania;
6. decesul unor persoane germane în Germania cu proprietăți în România în vederea succesiunii;
7. întocmirea unor procuri, declarații sau copii legalizate de către un notar public german care urmează a fi utilizate în România.

Obțineți adevărurile necesare pentru exercitarea unei activități profesionale în Germania

O condiție fundamentală pentru a se reuși angajarea în Germania este aceea de a cunoaște bine o meserie compatibilă cu sistemul de muncă german. Așadar, dacă sunteți constructor calificat, șofer de TIR, măcelar priceput etc. aveți toate șansele

să vă găsiți un loc convenabil de muncă. Nu mai amintim de medici, asistenți medicali, infirmiere, ingineri, I.T.-iști, chimiști sau mecanici, fiindcă, de fapt, aceștia sunt primiți cu brațele deschise de toți angajatorii germani din domeniu.

În concluzie, cu cât sunteți mai calificat într-o meserie compatibilă cu aceste vremuri, cu atât aveți șanse mai mari să reușiți o angajare corespunzătoare pe teritoriul german. Pentru unele din slujbele din Germania sunt necesare **adeverințe de calificare** din România. La fel pentru cei care doresc să se autorizeze ca **lucrători independenți** sau să fie **administratorii unor firme** din anumite domenii. Sfatul nostru este să obțineți de la autoritățile competente din România aceste adeverințe și să le **apostilați pentru a fi valabile oriunde în Europa**. Obțineți adeverințe pentru toate calificările pe care le-ați dobândit în România.

Vă oferim câteva exemple:

- adeverințe emise de Ordinul Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistentelor Medicale din România;
- certificate de conformitate pentru medici, dentiști, farmaciști;
- adeverințe de calificare în diferite meserii, în original, eliberate de emitent și vizate de Agențiile Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă, pentru certificatele emise înainte de 1989, respectiv între anii 1990–2003 și Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă sau Direcția de Muncă, Solidaritate Socială și Familiei;
- certificate de absolvire a diferitelor cursuri de cunoașterea calculatorului, fotograf, cameraman, limbi străine etc.

După ce ați obținut aceste certificate de la emitent, trebuie să le vizați la forul superior al emitentului și apoi trebuie **supra-legalizate în România la prefectura județului**.

ATENȚIONARE: Nu traduceți în România aceste documente, fiindcă, de cele mai multe ori, autoritățile și angajatorii străini vă vor cere traduceri efectuate în Germania.

Vizați diplomele de studii

Cetățenii români care doresc să muncească în Germania în domeniul în care și-au făcut studiile în România vor trebui să parcurgă **o întreagă procedură de recunoaștere și echivalare a diplomelor personale de studii superioare (medii)**. Procedura are 2 etape:

- **prima etapă**, în care se obțin diplomele (cu anexele respective) care apoi se vizează și apostilează, **are loc în România**;
- **a doua etapă**, în care se recunosc diplomele din România și se echivalează în conformitate cu cerințele sistemului de învățământ german, **are loc în Germania**;

Așadar, acum fiind în România, operațiunile care se desfășoară pe teritoriul românesc înainte de plecarea în Germania sunt:

- obținerea adeverinței de autenticitate a Diplomei de Bacalaureat/Licență;
- obținerea foii matricole (anexă la Diploma de Bacalaureat/Licență)
- obținerea programei analitice (planului de învățământ), doar pentru studiile universitare;
- vizarea actelor de studii (liceale) la Inspectoratul Școlar competent;
- vizarea actelor de studii (universitare) la Ministerul Educației – C.N.R.E.D. sau Ministerul Sănătății (numai pentru medici);
- apostilarea actelor de studii.

Apostile

Există situații când un cetățean român ajuns în Germania se căsătorește, naște, moare, divorțează etc. În fiecare din aceste situații fundamentale are nevoie imperioasă de documentele

sale românești. Numai că **acestea nu sunt valabile în Germania decât dacă au o „apostilă” aplicată în România**. Apostila este așadar **o ștampilă prin care statul român certifică autenticitatea și valabilitatea datelor înscrise în cuprinsul lor**.

Apostila se aplică pe certificatele de naștere, de căsătorie sau deces model nou, pe certificatul de cazier judiciar, pe certificatul prin care se atestă domiciliul și cetățenia persoanei respective, pe adeverințele și certificatele de calificare, pe cele prin care se atestă vechimea în muncă, pe actele de studii, pe certificatele de rezidență fiscală, precum și pe alte documente mai puțin frecvente. Apostila se aplică de către **Instituția Prefectului** din județul care a emis actul.

Procedura este simplă, vă duceți cu actul original la prefectura de care aparțineți și pe spatele documentului vi se aplică o ștampilă ca cea din poză, completată și atestată firește.

Pentru actele emise de un Tribunal sau o Judecătorie cum ar fi **sentințele, deciziile civile, penale, comerciale, actele de divorț și de stabilire a custodiei copiilor**, această apostilă se aplică de către **Curtea de Apel** cu jurisdicție în zona în care

locuiți. Procedura este la fel de simplă: deplasare la Curtea de Apel, plata unei taxe și, după-amiaza, aveți documentul apostilat.

Dacă există vreun act de divorț sau o custodie de copil de care aveți nevoie în străinătate, apostilați-le și pe acestea la Curtea de Apel. Procedați astfel

încât toate apostilările să fie aplicate cu 15 zile înainte de plecare. Și luați

în calcul faptul că apostilarea unui document costă 25 de

Cardul european de sănătate

Pentru a beneficia de serviciile medicale de urgență în străinătate este necesară obținerea **Cardului European de Asigurări Sociale de Sănătate**. Acest card înlocuiește vechile formulare europene E-110, E-111, E-119, E-128 și conferă titularului dreptul la prestații medicale de urgență în cadrul unei șederi temporare într-un stat membru al Uniunii Europene, așadar și cetățeanului român relocat în Germania.

Atenție însă, acest card medical nu este folositor decât în situații de urgență și nu ține loc de asigurare medicală normală, în cazul unei șederi permanente în Germania.

Cardul se eliberează gratuit, la cerere, tuturor persoanelor care au calitatea de asigurat în sistemul de asigurări sociale de sănătate, sunt înscrise la un medic de familie și **fac dovada achitării la zi a cotizației de asigurat**.

Așadar salariații, pensionarii, persoanele care sunt autorizate să efectueze activități independente, persoanele cu venituri din agricultură și silvicultură, șomerii, persoanele care se află în concediu pentru creșterea copilului, au dreptul la acest card. Există și alte categorii care au dreptul la acest card, fără a fi nevoite să facă dovada de asigurat prin documente.

Aceste categorii sunt: copiii până la 18 ani, studenții până la 26 de ani, persoanele cu handicap, soțul, soția și părinții aflați în îngrijirea unei persoane asigurate, femeile însărcinate sau lăuzele, bolnavii cu afecțiuni incluse în programele naționale de sănătate stabilite de Ministerul Sănătății.

Cetățeanului român care nu are loc de muncă și nu intră în sistemul german de asigurări îi este recomandabil să plătească

În continuare în România contribuția sa la asigurările sociale de sănătate, la nivelul salariului minim. Poate face acest lucru prin împuternicit sau poate face o plată anticipată la plecarea din țară.

Formularul european

Foarte puțini cetățeni români știu de **existența formularelor europene**. Au trecut aproximativ 15 ani de când Uniunea Europeană le-a inventat și aproape 10 ani de când pot fi folosite și de către cetățenii români în procesul lor de relocare. Cu toate acestea, **formularele europene nu se folosesc din... necunoaștere**. Ele sunt destul de multe și destul de complexe încât fiecărei situații familiale posibile îi corespunde un anumit formular.

Sunt formulare destinate gravidelor, invalizilor, bolnavilor, angajaților, șomerilor, pensionarilor, copiilor, soțiilor și soților, încât toate situațiile posibile sunt acoperite. Știe cineva ceva despre ele? Puțini din cei care pleacă să-și găsească un nou drum în viață știu că aceste formulare îi pot sprijini în strategia lor de stabilire în Germania. **Nu există cetățean român sau familie care să nu poată fi sprijinită în procesul de relocare de cel puțin unul din aceste formulare.**

Pentru a preîntâmpina în viitor o asemenea disfuncționalitate, în rândurile următoare vă prezentăm următoarea procedură de **informare, obținere și predare:**

INFORMAREA

În prezent se lucrează cu aproximativ 9 formulare europene (în trecutul recent erau mai multe). De obicei, fiecare document se referă la o singură persoană și cuprinde numele persoanei respective cu elementele sale de identificare. Vă enumerăm mai jos formularele în uz și emitentul fiecăruia dintre ele pentru a ști cui trebuie să vă adresați:

Formularul A1 (fost: E 101, E 103) este documentul care confirmă faptul că sunteți înscrisi în sistemul românesc național de asigurări și că vă achitați contribuțiile sociale în România.

Formularul S1 (fost: E 106, E 109, E 120 și E 121) este un certificat care vă atestă dreptul la asistență medicală în Germania (sau altă țară U.E), deși sunteți asigurat în România.

Formularul S2 (fost E-112) vă permite accesul la servicii medicale planificate în Germania (sau alte țări din U.E.)

Formularul S3 este un certificat care vă atestă dreptul la asistență medicală în fosta țară în care ați lucrat.

Formularul U1 (fost E-301) este un atestat privind perioadele de cotizare care trebuie luate în calcul pentru acordarea indemnizației de șomaj.

Formularul U2 (fost E-303) este o autorizație care vă permite să primiți în continuare indemnizația de șomaj în timp ce vă căutați un loc de muncă în Germania sau altă țară.

Formularul U3 este documentul care enumeră circumstanțele care ar putea afecta dreptul la prestații de șomaj.

Formularul DA1 vă dă dreptul la servicii medicale în condiții speciale, aplicabile doar accidentelor la locul de muncă și bolilor ocupaționale. Corespunde vechiului formular E123.

Formularul P1 este un rezumat care reunește deciziile de pensionare emise de diferite instituții din țările U.E. în care ați solicitat pensii pentru limită de vârstă, pensii de urmaș sau pensii de invaliditate.

Pe lângă aceste 9 formulare de bază, pentru obținerea alocației europene pentru copii se mai folosesc:

Formularul E 411 – cererea de informații privind dreptul la prestațiile familiale în statul de reședință al familiei, și

Formularul E 401 – atestat privind componența familiei în vederea acordării prestațiilor familiale.

OBȚINEREA FORMULARELOR EUROPENE

După cum ați văzut, problema formularelor europene este destul de complicată. Explicarea lor individuală cere enorm de mult spațiu și nici nu știm dacă va avea eficiența necesară. În consecință, vă recomandăm ca după citirea informării de mai sus, în urma căreia ați obținut noțiunile de bază, **să vă deplasați la instituția care eliberează formularul și să explicați situația Dvs. concretă**, precum și intențiile de plecare la funcționarul pe care îl veți întâlni la ghișeu. Apoi, pentru obținerea formularului adecvat, veți proceda conform indicațiilor primite de la angajatul respectiv.

PREDAREA FORMULARELOR EUROPENE

Cele mai multe din aceste formulare europene sunt **documente portabile**, adică le puteți duce cu Dvs. la plecarea din țară și le veți preda în Germania la instituția din domeniu. Dacă totuși nu ați făcut acest lucru până acum, instituția din Germania la care vă adresați le poate cere direct din România fiindcă la nivelul Uniunii Europene există o procedură în acest sens.

Pentru informații suplimentare puteți accesa site-ul fundației www.lufkinfoundation.com.

Permisul de conducere

Permisul de conducere românesc categoria B vă dă dreptul să conduceți un autoturism pe durata șederii Dvs. în Germania. Pentru celelalte categorii de permis lucrurile sunt ceva mai complicate.

Fiindcă școala auto în Germania este mult mai scumpă decât cea din România, mulți cetățeni români, **după ce s-au înregistrat cu domiciliul în Germania, încearcă să dea examenul pentru obținerea permisului de conducere în România.** Această variantă este interzisă de legile germane și europene care pedepsesc „turismul” de acest gen și s-ar putea ca poliția rutieră germană să nu recunoască permisul de conducere românesc obținut în România.

Avem știință și de asemenea cazuri când polițiștii rutieri germani au cerut și permisul de conducere și „anmeldung”-ul șoferului român și atunci când au constatat că permisul s-a obținut în România la o dată situată în interiorul „anmeldung”-ului au încadrat șoferul găsit la **infraacțiunea de conducere fără permis.** Ideea generală este următoarea:

Pentru amatori: obțineți permisul de conducere în România înainte de înregistrarea domiciliului în Germania!

Pentru profesioniști: obțineți cât mai multe categorii ale permisului de conducere în România fiindcă veți găsi cu ușurință locuri de muncă nu numai în Germania, ci în tot vestul Europei.

Pașaportul

Pașaportul se obține ușor. Un cetățean român plătește o taxă la C.E.C. de 283 de lei și se prezintă cu vechiul pașaport și actuala carte de identitate la **Serviciul Public Comunitar pentru Eliberarea și Evidența Pașapoartelor**, o instituție care în prezent aparține de Prefectura fiecărui județ.

Specialiștii de la S.P.C.P.E.E.P. te înregistrează, te fotografiază, te amprentează și te cheamă peste 10-15 zile pentru eliberarea pașaportului. Menționăm că pentru situații de urgență, cetățenii români pot solicita **pașaportul temporar**, care se eliberează în cel mult 3 zile lucrătoare, dar care are un termen de valabilitate de 1 an și costă 219 lei.

Pașaportul este una din marile probleme ale cetățeanului român care pleacă la muncă în străinătate. Tocmai de aceea, dorim să vă facem câteva atenționări de care să țineți seama în activitatea Dvs. viitoare:

1. Nu plecați în străinătate la muncă doar cu **cartea de identitate**. Un cetățean român poate călători în scop turistic cu C.I., dar atunci când ajunge în fața autorităților germane pentru obținerea unei adeverințe, înregistrarea unui drept, deschiderea unui cont bancar, legitimarea în fata angajatorului, la maternitate atunci când naște, etc. i se cere aproape întotdeauna pașaportul.

2. **Pașaportul Românesc este proprietatea Statului Român!** Este menționat acest lucru pe pagina 3, pașaportul fiind dat numai spre folosința titularului. În concluzie, atrageți

atenția asupra acestei prevederi legale tuturor acelor care încearcă să vă rețină pașaportul ca și garanție. **Sunt mulți patroni de firme de intermediere ale unor locuri de muncă care rețin pașaportul celor pe care i-au dus în Germania în scopul plătirii unor comisioane, taxe, garanții sau chiar pentru reținerea forțată a cetățeanului român în locul respectiv.**

3. Păstrați pașaportul după ajungerea în Germania. Dacă aveți ghinionul să-l pierdeți este extrem de greu de făcut unul nou. Există varianta întocmirii lui la Consulatele românești din Germania, dar această variantă durează cel puțin 6 luni, din care primele 3-4 luni sunt pierdute numai pentru așteptarea în vederea programării.

DREPTURI ȘI OBLIGAȚII

Drepturile cetățenilor români în Germania

Cu fiecare act pe care îl emite, **Uniunea Europeană încearcă să șteargă diferențele dintre cetățenii europeni, originari din state cu nivele diverse de dezvoltare.** În ultimii ani s-au armonizat legile europene cu legile naționale ale statelor membre și astfel s-a obținut un **cadru european** în care se pot rezolva mai ușor problemele muncii, ale asigurărilor sociale, ale recunoașterii diplomelor universitare, calificărilor profesionale, evaluărilor de limbă etc.

Drepturile pe care le aveți în prezent:

- dreptul de liberă circulație ca oricare cetățean european;
- dreptul de ședere ca oricare cetățean european;
- dreptul de muncă ca oricare cetățean european;
- dreptul de recunoaștere a studiilor și calificărilor obținute în România;
- dreptul de integrare în sistemul de asigurări sociale în țara de adopție, dacă ați făcut parte din sistemul de asigurări sociale din țara de origine.

De la 1 ianuarie 2014, Germania și alte 8 țări din Uniunea Europeană au ridicat restricțiile privind dreptul la muncă al cetățenilor români și din acel moment, pot fi angajați **fără obligativitatea obținerii unui permis de muncă. Acestea sunt cele 5 drepturi ale cetățenilor români** (plus avantajul menționat) **începând de la 01.01.2014.**

Reguli de bază privind protecția și securitatea individuală pe care ar trebui să le cunoașteți la sosirea în Germania

112 este numărul unic pentru apeluri de urgență în toate statele Uniunii Europene, la care se răspunde în mai multe limbi de circulație internațională și apelabil gratuit de la terminalele conectate în rețelele de telefonie fixă, mobilă sau alte sisteme.

În cazul în care viața sau proprietatea Dvs. este în pericol, contactați serviciile de urgență, la 112 de pe orice telefon, fix sau mobil.

În cazul în care Dvs. sau membrii familiei Dvs. trec prin situații dificile cu caracter special, extraordinar, contactați Ambasada României sau Consulatul român cel mai apropiat de pe teritoriul statului unde vă aflați!

Apelați numărul +49 16 090874228! Acest număr este folosit strict pentru cazurile de urgență, nu puteți solicita consultații consulare pe diferite probleme cu care vă confrunțați.

În cazul în care v-a dispărut copilul sau ați găsit, din întâmplare, unul, posibil rătăcit, apelați urgent numărul european 116 000 fără a fi nevoie să fie folosit prefixul internațional, apelul fiind gratuit.

Oriunde vă aflați pe teritoriul Germaniei, puteți apela 24 ore din 24 la numărul de urgență 116 000 pentru:

- a raporta că v-a dispărut copilul;
- a semnala că ați găsit un copil rătăcit sau care s-a îndepărtat de familia lui.

În cazul în care considerați că pe durata deplasării sau șederii Dvs. în Germania, drepturile cetățenești v-au fost încălcate, vă puteți adresa următoarelor instituții:

YOUR EUROPE ADVICE

Un serviciu de consiliere gratuit ce constă într-o rețea de experți juridici care vă pot oferi consultanță în toate limbile oficiale ale UE.

Le puteți pune întrebări despre drepturile dumneavoastră în Uniunea Europeană pe site-ul **ec.europa.eu/citizensrights** sau sunând la numărul **00800 678910 11**. Veți primi un răspuns în termen de o săptămână.

SOLVIT

Un serviciu gratuit care vă poate ajuta în cazul în care vă confrunțați cu dificultăți privind drepturile de ședere, recunoașterea calificărilor profesionale, obținerea de asigurări de sănătate și așa mai departe. Așadar, în cazul în care autoritățile din respectivul stat european nu reușesc să respecte obligațiile care le revin în temeiul legislației U.E., vă puteți adresa acestei instituții pe site-ul **ec.europa.eu/solvit**.

COMISIA EUROPEANĂ

Oricine poate depune o plângere la Comisia Europeană împotriva unei instituții naționale care încalcă legislația U.E. Acest lucru se poate face pe site-ul: **ec.europa.eu/eu_law/your_rights/your_rights_forms_en.htm**.

PARLAMENTUL EUROPEAN

Puteți să vă adresați în scris Parlamentului European, înainte de a depune o cerere individuală, o reclamație sau o observație cu privire la aplicarea legislației U.E. unui Stat Membru în cazul în care considerați că Statul Membru nu și-a îndeplinit obligațiile față de Dvs.

În cazul în care vă considerați abuzat la locul de muncă puteți face reclamații la **Poliția locală**. Sunând la numărul de telefon al poliției locale (**110 în Germania**), puteți informa instituția despre respectivul abuz în serviciu.

În situația în care doriți să deschideți un litigiu cu angajatorul, consultați unul sau mai mulți avocați specializați în dreptul muncii.

Definirea statutului

În conformitate cu prevederile articolului 6 din Directiva 2004/38/CE, „**oricare cetățean european poate rămâne în Germania timp de 90 de zile, fără nicio condiționare sau formalitate, alta decât aceea de a deține un act de identitate valabil.**”

Această prevedere vizează pe **toți cetățenii europeni**, fie că sunt englezi, francezi, români sau bulgari. Autoritățile germane acordă **3 luni de liniște tuturor cetățenilor europeni** pentru ca aceștia să-și definitiveze poziția lor viitoare în sistemul economic și social german.

Teoretic, din punct de vedere legal, aveți la dispoziție 3 luni pentru clarificarea statutului Dvs. pe teritoriul german în baza căruia să va obțineți dreptul de ședere. Așadar, toți cetățenii români care ajung în Germania trebuie să-și găsească rostul lor personal în următoarele 90 de zile și să obțină unul din cele 5 statute posibile:

1. angajat;
2. șomer aflat în căutarea unui loc de muncă;
3. întreprinzător privat;
4. elev înscris într-o instituție de învățământ sau aplicant într-o instruire vocațională;
5. student la o facultate pentru obținerea diplomei de licență, master sau doctorat;

Prima înregistrare în Germania

Conform legilor actuale, fiecare nou venit în Germania are datoria ca în 7 zile în unele landuri (14 zile în altele) să se înregistreze la **Direcția de Evidență a Populației (Bürgeramt)**.

Așadar, în cazul în care v-ați cazat la o rudă sau la un prieten sau ați găsit o locuință de închiriat, prima operațiune pe care trebuie să o realizați este **înregistrarea adresei Dvs. de domiciliu la Primărie (Rathaus)**, biroul **EINWOHNERMELDEAMT**.

Actele necesare pentru înregistrare sunt:

- actul de identitate (carte de identitate ori pașaportul);
- formularul primit de la instituție (Meldeformular des Einwohnermeldeamts);
- actele de identitate ale copiilor, dacă este cazul;
- contractul de închiriere a locuinței.

Bineînțeles că obligația de înregistrare a contractului îi aparține în primul rând proprietarului locuinței, dar înregistrarea aceasta, notificarea, înștiințarea, confirmarea (**Anmeldung** în limba germană) vă interesează și pe Dvs., fiindcă este un **punct de plecare absolut obligatoriu în șederea Dvs. în Germania**.

Documentul primit – **Anmeldungsbestätigung** – atestă domiciliul dumneavoastră în Germania și vă va fi cerut de toate autoritățile sau furnizorii de servicii pe care îi contactați, începând cu deschiderea unui cont bancar, continuând cu înscrierea copiilor la grădiniță și terminând cu plata impozitului auto.

Așadar, în **ziua a șaptea (a 14-a în unele landuri)** de la sosirea Dvs. în Germania, aveți obligația legală de a face această înregistrare a domiciliului la care puteți fi găsit. Totodată, aceeași operațiune trebuie făcută de fiecare dată când schimbați locuința, fie că v-ați mutat dintr-o chirie în alta, fie că v-ați achiziționat o locuință.

Pentru informații suplimentare puteți accesa site-ul fundației www.lufkinfoundation.com.

A doua înregistrare în Germania

Dacă ați închiriat recent o locuință sau ați achiziționat un imobil este necesară o nouă înregistrare la **Burgeramt**.

Nu uitați! Pe cutia poștală la noua adresă treceți, în ziua înregistrării, numele și prenumele Dvs., fiindcă altfel postașul nu va face livrarea plicurilor în care pot fi o serie de documente importante venite de la Primărie, bănci sau autoritățile germane. Poșta germană funcționează bine în Germania, dar postașii nu își pierd timpul cu investigații locale pe la vecini. Abia așteaptă o greșeală din partea Dvs. pentru returnarea plicurilor.

Înscrierea la Arbeitsamt

Dacă nu aveți încă un loc de muncă asigurat în Germania, cea mai bună variantă pentru Dumneavoastră ar fi să vă înscrieți la oficiul german al forțelor de muncă ca **șomer aflat în căutarea unui loc de muncă**.

Cei care sunt deja șomeri recunoscuți în România, Italia, Spania, Austria pot proceda la **exportul prestațiilor de șomaj**, adică vor preda la Agenție în termen de 7 zile formularele U1 și U2 cu care au venit din România, Italia, Spania etc.

Odată îndeplinită această formalitate, **șomerul român va primi aceeași sumă în contul bancar din țara în care a rămas șomer,**

dar, pe deasupra, are șanse mult mai mari să își găsească un loc de muncă cu sprijinul consilierului de la Arbeitsamt.

De altfel, recomandarea noastră este ca **toți cetățenii români fără loc de muncă** să se înscrie la Agenția pentru muncă imediat după ajungerea lor în Germania. Avantajul este că în baza principiului egalității de tratament, Oficiul de Ocupare a Forței de Muncă le va acorda imediat asistență calificată prin următoarele măsuri:

- înregistrarea în baza de date a agenției naționale (pe baza actului de identitate și a înscrierii adresei de domiciliu);
- repartizarea unui consilier personal din cadrul serviciului;
- întocmirea unui profil personificat de căutător de loc de muncă;
- primirea unui cod cu parolă de acces pe site-ul oficial al Arbeitsamt-ului (<http://jobboerse.arbeitsagentur.de/>)
- clarificarea procedurii de recunoaștere a diplomelor universitare sau a calificărilor profesionale obținute în România;
- înscrierea în programele de pregătire profesională sau recalificare derulate la instituțiile guvernamentale sau firmele locale din respectiva zonă.

Șomajul în Germania

Dacă aveți la activ cele 360 de zile de muncă legală pe teritoriul Germaniei care vă permite obținerea dreptului la șomaj (alocația de tip I.), vă prezentați **PERSONAL la Bundesagentur für Arbeit** pentru întocmirea dosarului de șomer. De fapt, acolo va trebui să completați un set de formulare pentru completarea cărora veți avea nevoie de următoarele documente:

- actul de identitate (pașaportul);
- documentul de atestare a domiciliului;
- dovada de muncă (contractul de muncă și fluturașii de salarii)
- dovada pentru prestațiile de șomaj plătite anterior și dovada disponibilizării din locul de muncă respectiv.

În termen de 30 de zile de la întocmirea dosarului veți primi ajutorul de șomaj. Cuantumul și durata acestei prestații sunt calculate în funcție de durata perioadei de activitate precedente și de mărimea remunerației primite la ultimul loc de muncă. În general se primește 60% din indemnizația forfetară netă. Dacă aveți în întreținere un copil sub 18 ani, cuantumul este de 67%.

De asemenea, dacă sunteți o persoană care nu poate exercita o activitate profesională din cauza vârstei sau a unui handicap, beneficiați de ajutorul social. Cuantumul acestui ajutor social corespunde aproape cu cel al alocației de șomaj de tip II. După încetarea alocației de tip I, un șomer primește alocația de tip II.

Pentru informații suplimentare puteți accesa site-ul fundației www.lufkinfoundation.com.

Deschiderea unui cont bancar

Odată obținută adresa locuinței, se poate deschide un cont în bancă. De fapt, nu prea poți trăi în Germania fără a avea un cont într-o bancă. Toate tranzacțiile financiare de la plăți lunare cum ar fi chiria, telefonul, energia electrică până la plăți ocazionale la magazine, la societăți comerciale se fac prin intermediul contului sau cardului aferent.

Închirierea unei locuințe

O operațiune majoră pe care ar trebui să o facă un cetățean român ajuns pe teritoriul Germaniei este **asigurarea unei**

locuințe pentru el și familia lui. Are două variante la dispoziție: **să cumpere sau să închirieze o locuință.** Cea mai bună variantă ar fi cumpărarea unei locuințe, dar cum majoritatea cetățenilor români nu au această posibilitate financiară, în capitolul curent vom trata numai subiectul închirierii unei locuințe.

Adeseori această operațiune este mai grea decât obținerea unui contract de muncă. În Germania, o țară în care numărul chiriașilor este mai mare decât numărul proprietarilor, există legi care protejează foarte mult chiriașul chiar în dauna proprietarului. Din această cauză, proprietarii sunt foarte circumspecți în privința străinilor, fiindcă mulți dintre ei au avut diverse probleme cu persoane venite din Estul Europei (ruși, bulgari, români, moldoveni, ucraineni).

În consecință, proprietarul locuinței verifică un cetățean român mai mult decât autoritățile statului. Astfel, solicită existența unui contract de muncă, cere plăți consistente în avans, garanții diferite, apreciază ținuta eventualului chiriaș, evaluează valoric mașina cu care a venit, nivelul de cunoaștere al limbii, persoana care l-a recomandat pentru închiriere etc.

Dacă viitorii chiriași apelează la o agenție imobiliara, agentul (**der Makler**) acesteia este la fel de riguros și solicită toate informațiile de mai sus, plus altele pe care le mai consideră necesare. De fapt, proprietarii își iau tot felul de măsuri ca să nu iasă în pagubă, iar agențiile își iau și ele măsuri duble să nu poată fi trase la răspundere de deținătorii locuințelor sau chiar de... chiriași.

Pentru informații suplimentare puteți accesa site-ul fundației www.lufkinfoundation.com.

Anunțurile cu locuințe de închiriat se găsesc prin ziarele locale sau pe internet. În unele ziare locale veți avea probleme fiindcă nu veți înțelege codificarea prescurtată a anunțurilor de mică publicitate. O formulare de pildă de forma: **4-Zi-Konfortw.gr. Ku., EBK, Bad m.Du, 2 Balk, Wfl.76 Qm, 800 E + NK**, înseamnă, de fapt, „un apartament de 4 camere confortabil cu bucătărie mare, mobilată, baie cu duș, 2 balcoane, suprafața locuibilă de 76 de metri pătrați și chirie de 800 euro pe luna + cheltuieli de întreținere”.

Pentru a vă ajuta, vom însera în continuare cele mai uzuale prescurtări:

ZH	= încălzire centrală (Zentralheizung),
EBK	= bucătărie mobilată
NK	= costuri de întreținere (Nebenkosten),
MM	= chirie lunară (Monatsmiete),
KM	= chirie la rece, (Kaltmiete), adică fără costuri de întreținere,
WM	= chirie la cald, (Warmmiete), adică cu costuri de întreținere incluse.

Pe internet însă este ceva mai simplu. Sunt mai multe site-uri care prezintă oferta de apartamente pentru închiriat.

Cele mai cunoscute sunt: **www.immobilienscout.de** și **www.immowelt.de**.

Dacă aveți probleme cu închirierea unui apartament, vă informăm că există și alternativa agențiilor de cazare – **Mitwohnenzentrale** – care pot oferi locuințe pentru o perioadă limitată de timp, cu plata unui comision.

Mai trebuie menționat că pentru **energia electrică, gaz, telefonie și internet**, chiriașul trebuie să încheie contracte directe cu furnizorii acestor utilități. **Aceste plăți vor fi făcute separat de celelalte cheltuieli de întreținere.**

În cele mai multe cazuri, proprietarii de locuințe la încheierea contractului de închiriere solicită **un depozit (Kaution)** care reprezintă contravaloarea a două-trei chirii în plus față de chiria reală. Acest depozit este un titlu de garanție în caz de prejudicii cauzate proprietății care acoperă degradarea apartamentului sau lipsă unor mijloace utilitare.

În situația în care închiriați printr-o firmă imobiliară, agenția va dori să își oprească și un comision, numit **Provision**, care reprezintă un procent din prețul chiriei, sumă care se achită tot la închiriere. Costul serviciilor unei agenții imobiliare este egal cu **2 chirii plus TVA (Mwst)**, adică aproximativ 2,38 x chiria lunară a apartamentului.

ANGAJATUL ÎN GERMANIA

Semnarea contractului de muncă

Contractul individual de muncă (**Arbeitsvertrag**) este documentul în baza căruia un cetățean român se angajează să presteze munca pentru o persoană juridică în schimbul unei remunerații. Astfel, înainte de începerea activității, salariatul trebuie să citească obligatoriu conținutul contractului pentru a se asigura că în contract sunt prevăzute toate elementele prevăzute de lege.

Contractul trebuie să cuprindă: identitatea părților (numele complet al angajatorului și al angajatului), adresa angajatorului, locul desfășurării activității, denumirea postului, data de începere a activității, durata estimată a contractului în cazul contractului pe perioadă determinată, durata perioadei de probă, nivelul de salarizare (în contractul de muncă se stipulează salariul brut), datele la care se plătește salariul, timpul de muncă și de repaus (plata orelor suplimentare), durata concediului de odihnă, condiții referitoare la concediul medical, accident de muncă precum și condițiile de plată ale acestora, drepturile și obligațiile angajatului, durata preavizului în cazul demisiei.

Drepturile și obligațiile angajatului român în Germania

DREPTURI

Principiul de bază de la care trebuie să pornim atunci când prezentăm drepturile unui angajat român în Germania este ideea egalității de tratament. De altfel, acesta este un principiu european statuat atât de documentele europene care reglementează circulația liberă a forței de muncă cât și de documentele de aderare ale României la Uniunea Europeană.

Concret, un angajat român în Germania are aceleași drepturi și obligații ca și ceilalți cetățeni europeni care locuiesc și muncesc pe teritoriul Germaniei, adică beneficiază de remun-

nerațiile și celelalte condiții de lucru stabilite de contractele colective de muncă și de prevederile legale privind legislația muncii și asigurările sociale din Germania.

Pentru informații suplimentare puteți accesa site-ul fundației www.lufkinfoundation.com.

Aceste drepturi sunt:

- Respectarea timpului de lucru;
- Dreptul de a beneficia anual de concediu de odihnă;
- Dreptul la zile libere pentru evenimente familiale;
- Dreptul la zile libere declarate prin lege sărbători publice;
- Dreptul la zi liberă;
- Dreptul salarial în caz de boală;
- Dreptul la protecția împotriva concedierii colective.

În Germania sunt legiferate la nivel național următoarele sărbători:

- Ziua națională – Ziua Unificării Germaniei / **Tag der Deutschen Einheit** – 3 octombrie;
- Anul Nou – **Neujahr** – 1 ianuarie;
- Vinerea Mare (înaintea Paștelui catolic) – **Karfreitag**;
- Primele două zile ale Paștelui catolic – **Ostersonntag** și **Ostermontag**;
- 1 mai – **Maifeiertag** / **Arbeitstag**;
- Înălțarea Domnului – **Christi Himmelfahrt**;
- Rusaliile – 2 zile (duminică-luni) – **Pfingster**;
- Crăciunul – 25-26 decembrie – **Weihnacht**

Mai există și alte sărbători locale, diferite de la land la land pe care nu le mai enumerăm.

OBLIGAȚII

Contribuțiile pe care le plătește un angajat în Germania la un angajator sunt:

1. impozitul pe venit: este progresiv, în funcție de venit și este cuprins între 15% pentru veniturile mici și 42-45% pentru veniturile mari. Angajatorul reține impozitul pe venit, cu fiecare plată a unei remunerații și plătește suma direct către administrația financiară.
2. asigurarea de sănătate – **Krankenversicherung** (aproximativ 15,5% din salariul brut) – se plătește 7,3% de către angajator și 8,2% de către angajat;
3. asigurarea de îngrijire – **Pflegeversicherung** (1,7% din salariul brut) – se plătește de către angajat. Dacă angajatul are cel puțin 24 de ani și nu are copil – suma lunară de plată este de 1,95% din salariul brut.
4. asigurarea pentru șomaj – **Arbeitslosenversicherung** (3% din salariul brut) se plătește 50% de către angajator și 50% de către angajat;
5. asigurarea pentru pensie – **Rentenversicherung** (18,9% din salariul brut) se plătește 50% de către angajator și 50% de către angajat.

În plus, angajatorul mai trebuie să plătească în favoarea angajatului său: **asigurare privată în caz de boală** (în caz de neplată este total răspunzător pentru riscul financiar în caz de boală a angajatului) și **asigurarea legală în caz de accident sau boală profesională**.

Curs de integrare

Cursul de Integrare – **Integrationskurs** – este un curs obligatoriu a fi parcurs de către cetățenii din state non UE, șederea lor în Germania fiind condiționată de participarea și absolvirea acestuia. Pentru cetățenii Uniunii Europene cursul de integrare nu are un caracter obligatoriu, putând fi frecventat la cerere.

CE ESTE CURSUL DE INTEGRARE?

Acest curs de integrare este destinat persoanelor străine aflate pe teritoriul Germaniei și are un scop dublu:

1. ridicarea gradului de cunoaștere și folosire a limbii germane a cursantului la un nivel minim considerat acceptat pentru integrarea în societatea germană;
2. familiarizarea cursantului cu geografia, istoria și cultura locală.

Cei care termină cu succes acest curs mai au un mic avantaj, anume acela al posibilității obținerii cetățeniei germane după 7 ani de ședere, față de 8 ani în mod normal. Cursul de integrare este alcătuit din 2 componente: **cursul de limbă și cursul de orientare**. **Cursul de limbă** cuprinde 600 de ore de predare, structurate pe module, conform Cadrului European pentru Competențe lingvistice (CEF). **Cursul de orientare** are de regulă un modul de 60 de ore și cuprinde informații privitoare la viața în Germania, despre ordinea de drept, cultura și istoria recentă a țării.

EXAMINAREA ÎN CADRUL CURSULUI DE INTEGRARE

Examenul de absolvire este compus dintr-un test de limbă și un test referitor la conținutul cursului de orientare. Dacă la testul de limbă demonstrați că aveți cunoștințe suficiente de limba germană și reușiți la testul cursului de orientare, ați absolvit cu succes cursul de integrare și primiți „**Certificatul Curs de Integrare**”. Dacă însă nu reușiți, primiți doar o adeverință cu rezultatele obținute. Participarea la examenul de absolvire este gratuită.

ÎNSCRIEREA ȘI PARTICIPAREA LA CURSUL DE INTEGRARE

Organizatorul principal al cursurilor de integrare este BAMF – Oficiul Federal pentru Migrație și Refugiați. Cursurile sunt organizate prin intermediul școlilor private de limbă germană de pe întreg teritoriul țării. În mod normal, fiecare cursant trebuie să suporte integral costurile cursului de integrare, costuri stabilite de fiecare organizator în parte: 2,5 – 5 euro pe oră. Pentru persoanele cu venituri reduse, există posibilitatea solicitării subvenționării cursului de integrare de către Oficiul

Lucrător independent în Germania

În baza prevederilor articolul 39 din Tratatul de Instituire a Comunității Europene, cetățenii statelor membre U.E. pot începe o activitate într-un alt stat membru (deci și Germania) fără vreo constrângere sau aprobare prealabilă.

Cea mai simplă formă de întreprinzător particular în Germania este **Gewerbe**, similarul **Persoanei Fizice Autorizate** din România. Aceasta formă de organizare a afacerii are avantajele și dezavantajele sale. **Principalele avantaje sunt:**

- puteți demara activitatea cu un capital foarte mic;
- procedura de înființare este relativ simplă;
- cheltuielile de administrare sunt mai mici decât în cazul unei societăți comerciale;
- puteți beneficia de o scutire de la plata impozitului până la o anumită sumă;
- puteți deduce unele cheltuieli.

Principalul dezavantaj este că persoana fizică autorizată trebuie să-și găsească singură de lucru, ceea ce pentru români este uneori dificil, mai ales că în Germania foarte mulți clienți refuză să lucreze cu această entitate juridică (Gewerbe) considerând-o prea slabă din punct de vedere financiar.

Cu toate acestea, varianta **Gewerbe** a fost folosită masiv de către românii **care nu puteau să obțină un permis de muncă de la autoritățile germane înainte de ianuarie 2014**. O parte dintre semenii noștri a avut succes, o altă parte a avut mari neplăceri care s-au terminat cu datoriile imense la fiscul german.

Domeniile preferate ale românilor care au lucrat cu Gewerbe în Germania au fost meseriile din construcții, amenajări interioare și exterioare, activitatea de curățenie în hoteluri, pensiuni, case de odihnă, case de bătrâni, activitatea din restaurante, pizzerii, cafenele, activitatea de comisionare a diferitelor mărfuri sau medicamente, etc.

AUTOTURISMUL ÎN GERMANIA

Înmatricularea mașinii în Germania

Înmatricularea autoturismului în Germania se poate realiza la **Zulassungsstelle** în localitatea unde persoana în cauză are Anmeldung-ul.

Printre actele necesare obligatorii, menționăm:

- Certificatul de înmatriculare al autoturismului;
- Cartea de identitate a autoturismului;
- Dovada efectuării Inspecției Tehnice în Germania (TÜV, DEKRA) – Inspecția Tehnică Periodică din România nu este valabilă în acest caz;
- Asigurarea de Răspundere Civilă auto încheiată la un asigurator German;
- Certificatul European de Conformitate – ECOC;
- Cont bancar german: se solicită la înmatriculare acordul de Direct Debit pentru plata impozitului pentru autoturism – **KfzSteuer**.

Autoturismul înmatriculat în România pe teritoriul Germaniei

În mod evident, utilizarea autoturismului pe teritoriul Germaniei trebuie să fie în conformitate cu legislația germană. Aceasta înseamnă în principal faptul că autoturismul trebuie să fie înmatriculat, să dețină o verificare tehnică (ITP) valabilă pe o perioadă de timp suficientă, astfel încât persoana în cauză să nu fie nevoită să meargă în România special pentru reînnoirea acesteia, și în mod evident conducătorul auto trebuie să aibă încheiată o poliță de asigurare de răspundere civilă auto – RCA, valabilă pe o perioadă de timp mai îndelungată și cu acoperire pe teritoriul Germaniei (Cartea Verde).

PLACHETA DE MEDIU

Din rațiuni de protecție a mediului, în majoritatea localităților importante din Germania a fost introdus accesul în anumite zone (de obicei zonele centrale) doar autoturismelor nepoluante. Obținerea acestei plăchete se poate face la orice centru de Inspecție Tehnică, service-uri și reprezentanțe auto și este condiționată de respectarea unor criterii de eficiență de poluare, anume tipul de combustibil folosit și norma de poluare Euro în care este încadrat autoturismul.

Pătrunderea în zonele marcate de indicatorul alăturat fără a deține plăcheta de mediu se sancționează cu amendă de 40 de euro. Sancțiunea se aplică tuturor autoturismelor, indiferent de țara de înmatriculare.

Certificatul European de Conformitate – ECOC

Un document esențial care va fi prezentat la înmatricularea unui autoturism în Germania este Certificatul European de Conformitate – ECOC. Acest document certifică conformitatea tehnică a autoturismului pe teritoriul Uniunii Europene. Prin intermediul acestui document, un produs – în cazul de față autoturism – recunoscut ca și conform într-un stat membru al Uniunii Europene, este automat recunoscut ca fiind conform în toate celelalte state membre UE.

Important de reținut: Pentru autoturismele ce au fost înmatriculate anterior în Germania, acest document nu este necesar! Conformitatea autoturismului a fost deja probată la înmatricularea precedentă (ex. cazurile autoturismelor second-hand importate din Germania).

ASIGURAREA DE RĂSPUNDERE CIVILĂ AUTO – HAPFLICHTVERSICHERUNG

Este echivalentul RCA-ului românesc, asigurând eventualele daune cauzate terților. Pentru înmatricularea în Germania, este obligatoriu a fi încheiată la un asigurator german, după standardele de acoperire și despăgubire germane.

Important: în Germania nu există o taxă similară de poluare sau taxă de drum, aceste componente sunt plătite anual, fiind incluse în impozitul pentru autoturism – KfzSteuer.

Impozitul pe autoturisme în Germania

În mod evident, utilizarea autoturismului pe teritoriul Germaniei trebuie să fie în conformitate cu legislația germană. Aceasta înseamnă în principal faptul că autoturismul trebuie să fie înmatriculat, să dețină o verificare tehnică (ITP) valabilă pe o perioadă de timp suficientă, astfel încât persoana în cauză să nu fie nevoită să meargă în România special pentru reînnoirea acesteia, și în mod evident conducătorul auto trebuie să aibă încheiată o poliță de asigurare de răspundere civilă auto – RCA, de asemenea valabilă pe o perioadă de timp mai îndelungată și cu acoperire pe teritoriul Germaniei (Cartea Verde).

Acest impozit, KfzSteuer, este o taxă anuală ce cuprinde: taxa pe proprietate, taxa de poluare și taxa de utilizare a drumurilor. Ea este calculată după diferiți parametri ai autoturismului, cum ar fi capacitatea cilindrică, emisia de noxe și norma de poluare Euro din specificațiile tehnice.

Scorul Schufa

Orice datorie neplătită pe teritoriul Germaniei aduce după ea dobânzi, accesorii și cheltuieli suplimentare care pot urca uneori la dublul sau chiar triplul datoriei inițiale.

Toată această urmărire națională a unor datorii minore este posibilă datorită sistemului implementat de **Schufa**, o instituție care are ca scop protejarea partenerilor ei împotriva neplății datoriilor de către persoane fizice sau juridice din Germania.

Din păcate pentru datornici, **Schufa** și **Inkasso** sunt atât de bine organizate încât datornicii români, germani sau italieni nu prea au șanse în lupta împotriva lor.

Pentru a obține acest document, un cetățean român poate să se adreseze băncii la care i s-a deschis contul și banca îi va recomanda cel mai apropiat birou Schufa. În schimbul unei taxe de 18,50 euro, biroul Schufa îi înmânează solicitantului, după analiza proprie, un document care atestă datoriile sau lipsa lor în respectivul moment.

Puteți solicita acest document și la numărul de telefon 01805-724832. În urma solicitării Dvs. veți primi prin poștă un plic cu instrucțiuni, completați formularele primite, anexați copia unui document de identitate și plătiți taxa conform instrucțiunilor din plic. După analiza cererii biroul Schufa vă va remite documentul prin poștă.

FAMILIA ȘI COPILUL

Copilul tău în Germania

În paginile următoare ne vom ocupa de tema **copilului în străinătate**, cu multiplele ei aspecte: statutul părinților, posibilitățile financiare ale familiei, nașterea copilului, cetățenia noului născut, școala în străinătate etc. Pe parcursul acestui material vom încerca să răspundem la majoritatea întrebărilor ce și le pot pune părinții sau viitorii părinți aflați în diverse situații, alcătuind astfel **o foaie de parcurs** cu titlul **Copilul tău în Germania**, în care vom prezenta sintetic cele mai generale situații, explicând fiecare operațiune în parte cu câteva exemple particulare.

Asigurarea medicală pentru viitoarea mamă

Cea mai importantă problemă familială care trebuie rezolvată din timp este **asigurarea medicală**. Dacă în România costurile medicale „oficiale” pentru supravegherea sarcinii și nașterea în sine sunt acoperite de un program național de creștere a maternității, acoperite de statul român prin Casa Națională de Asigurări de Sănătate, în Germania, precum și în majoritatea țărilor europene, nu este aceeași situație. Costurile medicale ce survin din îngrijirea medicală pe parcursul sarcinii precum și nașterea efectivă sunt suportate de către viitoarea mamă. În cazul fericit în care viitoarea mamă este acoperită de o asigurare medicală pe teritoriul Germaniei, aceste costuri vor fi preluate de firma de asigurare, cu **condiția ca nașterea să fie cuprinsă în evenimentele medicale asigurate**.

Costurile nu sunt deloc de neglijat: costul unei nașteri simple, pe cale naturală, în Germania se situează în intervalul 3000-6000 Euro, costurile unei nașteri prin operație de cezariană se ridică la 5000-9000 Euro și dacă vorbim de sarcină și naștere gemelară sau de eventuale complicații în timpul nașterii, costurile cresc exponențial.

Una dintre piste de încercare pentru viitoarea mamă aflată în situația de a nu avea asigurare medicală este încercarea de

a se asigura voluntar în sistem public – **Freiwillige Krankenversicherung**.

Pentru a fi acceptată în sistem public, viitoarea mamă trebuie să îndeplinească condiția principală de a avea continuitate în asigurare în sistem public, de aceea pentru a verifica dacă există această posibilitate de asigurare, persoana în cauză trebuie să se adreseze direct unei case de asigurări de sănătate germană ce va analiza situația în ansamblu și va da un răspuns de acceptare sau respingere.

Încă un aspect de luat în seamă în privința asigurării medicale pentru viitoarea mamă este diferența dintre asigurarea medicală în sistem public și asigurarea medicală privată.

Dacă din punct de vedere al serviciilor oferite asigurarea medicală privată poate aduce anumite avantaje (oarecum nesemnificative, asigurarea publică oferind o gamă cuprinzătoare de servicii acoperite), diferența constă în modalitatea de plată și decontare a serviciilor medicale: dacă în sistem public decontarea serviciilor se face direct între furnizorul de servicii medicale (medic ginecolog, laborator analize, clinică medicală), în cazul asigurărilor medicale private aceste costuri sunt mai întâi achitate de către beneficiarul serviciilor, în cazul de față viitoarea mamă, urmând apoi a fi decontate, pe baza facturii și dovezii plății, de către asigurator. Pare în regulă, dar trebuie avut în vedere că viitoarea mamă trebuie să dispună de suma respectivă pentru a achita serviciile medicale, sumă ce va fi indisponibilă până la decontare.

Indemnizația de maternitate

Indemnizația de maternitate se plătește corespunzător perioadei cuprinse în intervalul înainte cu 6 săptămâni de naștere – 8 săptămâni după naștere.

CINE BENEFICIAZĂ DE ACEASTĂ PLATĂ?

Instituția ce se ocupă cu administrarea drepturilor pentru indemnizația de maternitate este **Bundesversicherungsamt**. În cazul mamelor care au încă relații de muncă active, acestea se adresează pentru indemnizația de maternitate direct casei de asigurare de sănătate.

Cuantumul indemnizației de maternitate este egal cu media veniturilor realizate în ultimele 3 luni.

Important: pentru mamele ale căror relații de muncă au încetat pe parcursul sarcinii sau pentru cele ce au lucrat doar cu mini-job, cuantumul plății este de doar 210 euro paușal, plățibili de către Bundesversicherungsamt.

Unul din drepturile esențiale ale viitorilor părinți o reprezintă compensarea veniturilor pentru persoanele care au renunțat la o activitate salarială pentru a se dedica creșterii și educării copiilor. Spunem că este dreptul părinților deoarece legislația germană, cea europeană în general, tratează mama și tatăl unui copil în mod egal, de aceleași drepturi putând beneficia oricare dintre aceștia.

Compensarea veniturilor pentru părinții aflați în perioada de creștere a copiilor – **Elternzeit** – este materializată prin acordarea indemnizației de creștere a copilului – **Elterngeld**.

Trebuie făcută diferența între indemnizația de creștere a copilului și indemnizația de maternitate – **Mutterschaftsgeld**, acesta din urmă fiind dreptul exclusiv al mamei (în mod evident, mama a născut, dânsa are nevoie de perioada aceasta pentru refacerea fizică și psihică în urma nașterii).

Dreptul la indemnizația de creștere a copilului o au părinții copilului născut pe teritoriul Germaniei sau al oricărui stat al Uniunii Europene, care locuiesc pe teritoriul Germaniei și au același domiciliu cu copilul. Condiția domiciliului comun este necesară pentru a demonstra efectiv perioada de creștere și îngrijire a copilului.

Serviciul public de asistență socială

Datorită faptului că în ultima vreme s-au semnalat multe accidente casnice, multe abuzuri și ilegalități în privința copiilor lăsați acasă de către părinții plecați în străinătate, la finele anului 2013 s-a adoptat Legea nr. 257 privind protecția și promovarea drepturilor copilului.

Potrivit dispozițiilor ei, **părinții care pleacă la muncă în străinătate și își lasă copiii acasă sunt obligați să desemneze o persoană care să se ocupe de întreținerea acestora, pe toată perioada absenței lor.**

Astfel, cu minimum 40 de zile înainte de a părăsi țara, părinții au obligația de a anunța **serviciul public de asistență socială de la domiciliu**, specificând în grija cui își vor lasă copiii. Mai precis, aceștia vor trebui să desemneze o persoană din familia extinsă (rudele până la gradul IV inclusiv) care să îndeplinească **condițiile materiale și garanțiile morale necesare creșterii și îngrijirii copiilor**. În cazul în care această notificare nu se face, părinții riscă o amendă între 500 și 1000 de lei.

Pentru informații suplimentare puteți accesa site-ul fundației www.lufkinfoundation.com.

Înregistrarea nașterii

Biroul de înregistrare nașteri se află fie în cadrul primăriei, fie chiar în cadrul clinicii medicale (da, majoritatea clinicilor mari au așa ceva). Aici depuneți documentația, iar în aproximativ 10 zile puteți merge pentru a ridica actele de atestare ale nașterii, anume certificatul de naștere german – **Geburtsurkunde**.

Important: la biroul de nașteri solicitați eliberarea unui extras multilingv după certificatul de naștere, aceasta deoarece veți elimina ulterior traducerea și apostilarea când va veni momentul înregistrării nașterii în registrele de stare civilă românești.

Odată cu certificatul de naștere german, veți primi și trei adeverințe:

- adeverință de certificare a nașterii pentru dosarul de alocație;
- adeverință de certificare a nașterii pentru dosarul de îndemnizație de creștere a copilului;
- adeverință de certificare a nașterii folositoare pentru casa de asigurări de sănătate.

Aceste adeverințe vor fi folositoare în îndeplinirea formalităților ulterioare. Prima dintre formalități ce trebuie îndeplinită este asigurarea medicală a noului născut. Pentru aceasta, părinții se vor adresa casei de asigurări de sănătate și vor solicita înscrierea ca aparținător fie pe asigurarea medicală a mamei, fie pe cea a tatălui.

Pentru informații suplimentare puteți accesa site-ul fundației www.lufkinfoundation.com.

Medicul Pediatru

Fie că vorbim de copii născuți pe teritoriul Germaniei, fie că vorbim de copii mutați în Germania ulterior, pentru ambii este

nevoie să păstrați legătura cu un medic pediatru care să urmărească îndeaproape creșterea și dezvoltarea copilului.

Este foarte important să găsiți pentru copiii dumneavoastră un medic pediatru la care să mergeți periodic și ori de câte ori intervin probleme medicale, în special, sau pentru a îndeplini formalitățile medicale necesare pentru copii, deoarece evoluția și integrarea ulterioară în societate, precum și acordarea unor drepturi de natură financiară pentru copii, fiind condiționate de urmărirea procedurilor de control periodic de dezvoltare a copiilor și / sau de programul de vaccinare.

Pentru nou născuții din Germania, la ieșirea din spital li se va înmâna un carnet de vaccinare, pe care sunt înscrise și datele aproximative ale vaccinărilor ulterioare.

Alt aspect important pentru părinții din Germania sunt controalele periodice, așa numitele **U-Untersuchungen**. Aceste controale sunt U1, U2...U11, J1 și J2, funcție de vârsta copilului. De reținut încă o dată că pot exista condiționări pentru efectuarea acestor controale, în ceea ce privește integrarea copilului (creșă, grădiniță, școală), precum și în cazul acordării diverselor beneficii pentru copii.

Asigurarea de pensie pentru creșterea copiilor

Una din facilitățile importante oferită de guvernul german ca și sprijin pentru creșterea și educația copiilor o reprezintă drepturile de asigurare de pensie pentru părinții care au întrerupt relațiile de muncă, pentru a se dedica creșterii copiilor. Această facilitate se acordă chiar dacă persoana în cauză nu a fost asigurată anterior în sistemul public de pensii.

Important: Pentru educația și creșterea copilului, guvernul german oferă mai multe facilități părinților. Una dintre cele mai importante este **asigurarea în sistemul public de pensii pentru o perioadă de 36 de luni de la nașterea copilului**. Mai precis,

părintelui care se ocupă nemijlocit de creșterea copilului îi sunt plătite din fonduri guvernamentale, contribuțiile personale la fondul de pensii. Așadar, părintele stă acasă, crește copilul, iar guvernul german îi plătește contribuția la pensie ca și cum persoana respectivă ar merge la lucru în acest timp. Important este și quantumul acestei contribuții care este destul de mare pentru un cetățean român, contribuția fiind calculată la nivelul unui venit lunar brut egal cu media veniturilor brute a tuturor persoanelor asigurate în sistemul public de pensii (pentru anul 2013 contribuțiile pentru această facilitate se plătesc raportat la un venit brut lunar de 2800 de Euro – această sumă se actualizează anual).

Atenție: Contribuțiile se pot plăti retroactiv pe o perioadă de maxim 2 luni anterior depunerii cererii!

Deoarece site-ul casei de pensii **www.deutsche-rentenversicherung-bund.de** este foarte sărac în informații cu privire la această facilitate, în continuare puteți găsi câteva informații suplimentare:

Persoane asigurate. Beneficiarii sunt fie mamele fie tații copiilor, atât timp cât acesta este persoana ce se ocupă de creșterea copilului, de obicei în interiorul statului german.

Persoanele fără rezidență permanentă (ex. persoanele aflate în timpul derulării procedurilor de obținere a azilului politic) nu pot beneficia de această facilitate.

Creșterea copilului. Plata contribuțiilor la sistemul de pensii este condiționată de faptul ca părintele beneficiar să fie cel ce se ocupă de creșterea copilului, implicit aceștia trebuie să locuiască împreună.

Stabilirea beneficiarului. Beneficiar al acestei facilități este părintele ce se ocupă de creșterea copilului. În cazul în care ambii părinți se ocupă de creșterea copilului, celălalt părinte trebuie să își dea acordul pentru ca celălalt să beneficieze de

această facilitate, în caz contrar mama este considerată beneficiar implicit.

Scopul și durata asigurării. Durata asigurării este de 36 de luni din momentul nașterii copilului. În cazul în care în această perioadă persoana beneficiară are în grijă mai mulți copii, perioada de asigurare se extinde cu numărul de luni în care au fost în îngrijire mai mulți copii (de ex. în cazul nașterilor gemelare, perioada de asigurare este de 72 de luni).

Pentru această perioadă, părintele asigurat este asimilat în sistemul public de pensii ca și cum ar lucra, având un venit egal cu media veniturilor brute a tuturor persoanelor asigurate în sistem. Veniturile suplimentare ale persoanei asigurate (asigurări de pensii private, muncă etc.) se cumulează la calculul contribuțiilor la sistemul de pensii.

Persoanele detașate în Germania precum și persoanele ce fac subiectul Convenției de la Viena nu fac obiectul acestei asigurări.

Alocația pentru copii

Studiile recente au relevat faptul că peste două milioane de copii români au cel puțin unul dintre părinți plecați la muncă în străinătate. Cei mai mulți copii aflați în această situație sunt din zona Moldovei (aproximativ 700.000), Munteniei (455.000), Olteniei și Transilvaniei (câte 350.000). Se pune problema: „**Câți dintre acești părinți lucrează în Germania?**” După ultimele estimări numărul părinților care lucrează cu forme legale în Germania se apropie de 150.000, ocupând al treilea loc în clasament după Italia și Spania.

Sunt două aspecte importante de discutat aici. Primul este că unul (cel puțin) dintre părinții copilului trebuie să lucreze cu forme legale în Germania, Italia, Spania etc., iar al doilea că respectivul cetățean român poate obține această alocație atât

pentru copilul său care trăiește în Germania, cât și pentru copilul sau copiii săi care trăiesc în România.

Din punct de vedere al eligibilității pentru alocația germană, distingem 2 cazuri:

- familia locuiește integral în Germania: în acest caz părinții pot primi alocația germană, desigur, cu respectarea celorlalte criterii de eligibilitate;
- copilul locuiește în România sau alt stat membru UE. În acest caz, acordarea alocației este condiționată de faptul ca cel puțin unul din părinți să locuiască împreună cu copilul.

Conform principiilor enunțate, ca regulă generală se poate primi alocație în cazul în care cel puțin unul dintre părinți locuiește împreună cu copilul.

Dar tot conform principiilor enunțate, se poate primi alocație pentru orice copil aflat în îngrijire, nu doar pentru copiii naturali. Aceleași drepturi se acordă și în cazul copiilor adoptați, copii aflați în îngrijire.

În ceea ce privește dreptul la alocația germană, distingem două situații:

PĂRINȚII LOCUIESC ÎN GERMANIA, COPILUL NĂSCUT ÎN GERMANIA

În această situație, procesul de solicitare și obținere a alocației este unul fără prea mari complicații birocratice. Singura condiționare în obținerea alocației în acest caz o reprezintă dreptul

de ședere în Germania, nefiind nicio problemă din punct de vedere legal în cazul familiilor în care cel puțin unul dintre părinți este implicat în relații de muncă sau este autorizat ca lucrător independent.

Condiția principală de acordare a alocației este ca solicitantul să fie supus integral impozitării pe venit în Germania, mai pe scurt fie lucrează pe teritoriul Germaniei fie locuiește de mai bine de 6 luni în Germania, intervenind după acest timp mutarea domiciliului fiscal a persoanei respective în Germania, veniturile sale globale fiind supuse impozitării în noul stat gazdă – Germania.

În cazul familiilor ce locuiesc pe teritoriul Germaniei și al căror copii s-au născut în Germania, situația este simplă, deoarece este clar faptul că nu s-au obținut pentru copii beneficii financiare echivalente din alt stat, neexistând obligația de a demonstra cuantumul beneficiilor primite, precum și dovada stopării acestor beneficii din alte state.

CEL PUȚIN UNUL DINTRE PĂRINȚI SAU COPILUL LOCUIESC ÎN ROMÂNIA SAU ALT STAT UE

Aceasta este o situație mai complicată din punct de vedere legal, deoarece intervine problema conflictului de beneficii similare între cele 2 state membre ale Uniunii Europene: Germania și statul de domiciliu a copilului sau părintelui care nu locuiește în Germania.

Dreptul la alocație se poate solicita și retroactiv, pe o perioadă maximă de 4 ani, cu îndeplinirea celorlalte condiții de eligibilitate.

Dreptul la alocație este acordat pentru copiii în vârstă de până la 18 ani, vârsta eligibilității crescând până la 25 de ani în cazul în care copilul urmează o formă de învățământ sau are o formă de dizabilitate.

Alocația în cazul muncitorilor detașați

Un caz aparte îl reprezintă lucrătorii detașați în Germania. În acest caz, unul dintre părinți este angajat al unei firme din străinătate – în cazul nostru România, fiind detașat pentru o anumită perioadă la în Germania. În cazul detașării va exista un contract de muncă german, impozitul pe venit fiind plătit în țara unde se desfășoară activitatea, anume Germania. Dar există două cazuri des întâlnite ale detașării:

- detașare cu plata contribuțiilor sociale în Germania: este cazul ideal, singura diferență față de un angajat normal al unei firme germane fiind durata limitată a contractului;
- detașare cu formular A1: plata contribuțiilor sociale se face în țara angajatorului principal, în speță România.

Supliment pentru îngrijirea copiilor

Acest supliment de îngrijire pentru copii se acordă pentru copiii născuți după 01.04.2008. Criteriul principal de acordare a acestui supliment de îngrijire este venitul pe familie, acesta fiind situat în intervalul:

- Pentru familii: 16.500 – 25.000 Euro
- Pentru familii monoparentale: 13.500 – 22.000 Euro.

Pentru fiecare copil aflat în întreținere, limita maximă a intervalului luat în calcul crește cu 3.140 euro.

Acest supliment poate fi solicitat începând cu luna a 13-a de viață a copilului, dar nu înainte de finalizarea perioadei de plată a indemnizației de creștere a copilului – Elterngeld. În concluzie se poate solicita în luna imediat următoare a ultimei plăți a indemnizației de creștere a copilului.

Acest ajutor se acordă pe o perioadă de:

- 6 luni, în cazul unui copil
- 12 luni, în cazul a 2 sau mai mulți copii

Cuantumul maxim al suplimentului este de:

- 150 de euro pentru primul copil
- 200 de euro pentru 2 copii
- 300 de euro pentru 3 sau mai mulți copii.

Cuantumul exact se stabilește funcție de nivelul veniturilor realizate.

Suplimentul alocației pentru copii

Persoanele cu venituri reduse pot obține în anumite condiții un supliment al alocației pentru copii, numit **Kinderzuschlag** (zuschlag = supliment).

Începând din 2008, o familie formată din 2 părinți, familie care are venituri de minim 900 de euro/ lună sau o familie monoparentală cu venituri de minim 600 de euro/ lună poate beneficia de o suplimentare a alocației pentru copii în valoare de 140 de euro lunar pentru fiecare copil în parte aflat în întreținerea familiei.

Suma maximă poate fi de 140 de euro lunar pentru fiecare copil pentru care se solicită acest supliment, cuantumul exact stabilindu-se în urma analizei detaliate a veniturilor realizate și cheltuielilor necesare pentru traiul de zi cu zi.

În plus, beneficiarul mai poate primi:

- Transport gratuit spre unitatea de învățământ;
- Rechizite școlare;
- Suport pentru învățare (cursuri, cărți, echipamente etc.);
- Acoperirea mesei de prânz în cadrul instituției de învățământ frecventate;
- Suport și diverse beneficii pentru integrarea socială și culturală.

Cererile pentru obținerea acestei suplimentări a alocației se pot adresa filialei Agenției Federale pentru Muncă din zona dvs (Bundesagentur für Arbeit) unde veți depune o solicitare scrisă.

Înscrierea la creșă și grădiniță

Copilul a crescut, ați trecut în etapa următoare a îngrijirii acestuia. E timpul să îl înscrieți la creșă sau la grădiniță.

E bine de știut că Germania se confruntă cu o criză acută cu locurile disponibile în creșe și grădinițe, în special în orașele mari. De aceea este recomandat să începeți procedurile de înscriere din timp.

Există 3 categorii de creșe și grădinițe în Germania:

- **Private:** finanțate integral din taxele plătite de părinți.
- **Mixte privat-public** (ex. organizate de diferite instituții cu caracter social, biserici, firme sau instituții ale statului). Taxele sunt cele stabilite de stat, dar aceste grădinițe sau creșe au libertatea de a alege în ceea ce privește criteriile de acordare a locurilor disponibile.
- **Publice:** sunt finanțate de stat, taxele și criteriile de admitere fiind aceleași pentru toate instituțiile respective.

În general, înscrierea la grădinițele și creșe publice nu se face pe principiul primul venit – primul servit, ci există o anumită perioadă de înscriere, ulterior lista copiilor acceptați fiind stabilită în baza unor criterii de departajare. Printre criteriile enunțăm:

- dacă unul din frații copilului a frecventat forma de îngrijire la instituția respectivă, atunci toți frații săi vor fi acceptați;
- ambii părinți lucrează;
- unul din părinți nu lucrează;
- familia este sub o formă de ajutor social, sunt înregistrați în căutarea unui loc de muncă – în acest caz se consideră că părintele respectiv trebuie să fie disponibil pentru piața muncii.

Deoarece organizarea creșelor și grădinițelor este atribuția administrației locale, modul de înscriere, alocarea locurilor precum și nivelul taxelor sunt stabilite de către autoritățile locale, fiind diferite de la o localitate la alta. De aceea este bine să vă interesați din timp de situația din localitatea dumneavoastră, pentru a acționa din timp și pentru a lua cele mai bune decizii în interesul copilului dumneavoastră.

Înscrierea la școală

Educația preșcolară în Germania include instituții specifice pentru copii de la 3 la 6 ani, în primul rând creșe și apoi grădinițe. De la 2 ani jumătate – 3 ani, copilul poate fi înscris la grădiniță. Există Kindergarten-uri de stat sau arondate unei biserici, catolice sau evanghelice. Problema este că trebuie să înscrieți copilul uneori înainte cu un an pentru obținerea unui loc la grădiniță. Dar și acest termen variază de la oraș la oraș, de la regiune la regiune.

Participarea la școala publică din Germania este gratuită. Părinții trebuie să plătească doar pentru manuale, materiale didactice suplimentare și excursii. În școlile germane, cursurile sunt aproape exclusiv dimineața, de obicei între 7 și 13. Educația obligatorie începe la șase ani și are următoarele trepte de școlarizare:

- **Grundschule** – școala primară (clasele 1 – 4). După absolvirea acestei trepte de învățământ, un elev poate candida la una din următoarele școli secundare:
- **Hauptschule** – colegii (până la clasa a 9-a sau a 10-a). Această treaptă de școlarizare poate fi urmată de orice elev care a absolvit Grundschule și este recomandată pentru elevii care vor fi orientați spre meserii practice. De altfel la terminare, absolvenții primesc un certificat de

studii secundare (**Hauptschulabschluss**).

- **Realschule** – școală reală, are o programă de învățământ mai complexă decât la Hauptschule. De altfel, și cerințele impuse elevilor sunt mai ridicate. Durează până în clasa a 10-a și se încheie cu un certificat de absolvire după clasa 10-a (**Realschulabschluss**).
- **Gymnasium** – este echivalentul liceului românesc. Durează 5-6 ani dintre care ultimii 2 sau 3 ani sunt ani pregătitori în vederea examenului de absolvire (Abitur) și admiterii în învățământul superior.
- **Gesamtschule** – Centrul școlar colectiv este similară școlilor de formare profesională pornind de la clasa a 5-a.

Formarea inițială poate începe la sfârșitul școlarizării obligatorii, adică de la 15 ani și constă într-un timp de predare integral sau parțial în școlile profesionale și întreprinderile care oferă formare profesională în sistemul dual. Formarea durează între doi și trei ani și jumătate. Tinerii pot alege din aproximativ 350 de sisteme de formare profesională recunoscute.

În ceea ce privește învățământul superior, Germania are aproximativ 350 instituții academice subvenționate de către sectorul public sau recunoscute de către stat. Vă puteți informa privind oportunitățile universitare pe toate site-urile de web din Germania, mai ales că alegerea facultății nu va fi atributul părinților – cei care citesc acest material – ci al copiilor, cei care nu citesc acest material. Rețineți că până la vârsta de 25 de ani, un copil poate încasa alocația de stat, acei 184 de euro. În cazul în care copilul întrerupe educația la 18 ani, pierde alocația, iar dacă urmează o școală de meserii poate să o păstreze până la 21 de ani.

Pentru informații suplimentare puteți accesa site-ul fundației www.lufkinfoundation.com.

Fundația Lufkin pentru
Antreprenoriat și Migrație

Fundația Lufkin pentru Antreprenoriat și Migrație (FLAME) este o organizație nonguvernamentală dedicată atât românilor care trăiesc și muncesc în afara granițelor țării, cât și a celor care se reîntorc acasă și au nevoie de susținere pentru a se reintegra în comunitatea din care au plecat. Activitatea fundației noastre se concentrează pe identificarea și solutionarea cât mai multor efecte socio-economice pe care fenomenul migrației le implică, precum problematica părinților în vârstă și a copiilor rămași acasă sau dificultățile întâlnite de către migrații romani în procesul de integrare în statele în care s-au stabilit temporar/permanent.